

Definition för målsättningen – Klimatneutral kommunkoncern 2030

Klimatneutralt 2030 i Östersunds kommunkoncern innebär att:

1. *Vi är fossilbränslefria i egen verksamhet från år 2026.*

Det innebär att inga fossila bränslen används i egna fastigheter, fordon eller maskiner. El och fjärrvärme som används och produceras är förnybar.

2. *Fordon och maskiner i upphandling och hyrtjänster inom transporter, energi, bygg och anläggning:*
 - a. *Är fossilbränslefria vid teckning av avtal fram till 2030 och fortsatt därefter.*
 - b. *Kravställs om möjligt med ökande andel emissionsfritt och/eller biogas fram till 2030 och, i så hög omfattning som möjligt, från 2030.*
3. *Vi kartlägger och minskar våra utsläpp av växthusgaser från tjänsteresor, avfall och köldmedia.*
4. *Resterande mängd växthusgasutsläpp (från punkterna ovan) klimatkompenseras årligen från och med 1 januari 2030.*

Det innebär också att:

5. *Vi kartlägger och minskar indirekta utsläpp från inköp av varor, inklusive kapitalvaror, och tjänster.*
 - a. *(Kompletteras med gränsvärde för Bygg och anläggning när Östersunds kommuns riktlinje för hållbart byggande är antagen).*
 - b. *Vi förbättrar möjligheterna till delad användning, återanvändning och reparation. Cirkulära lösningar för materialflöden prioriteras och utvecklas.*
6. *Vi stimulerar hållbart resande för anställdas arbetspendling.*
7. *Vi utreder och inför modell för kompensation av kolförluster vid markexploatering, inklusive ekokompensation, fram till 2030.*

Förutsättningar för att lyckas / Framgångsfaktorer

- Samverkan mellan bolag och organisation.
 - Exempelvis för att öka andelen fordon och arbetsmaskiner som är emissionsfria eller drivs med biogas i transport- och entreprenadtjänster alternativt egenägda.
- Minst ett årligt möte för gemensam uppföljning, erfarenhetsutbyte och planering framåt.
- Transparens och kunskapsdelning.

Kommunkoncernen som omfattas av definitionen utgörs av:

- Kommunorganisationen
- Kommunala bolagen: Jämtkraft, Östersundshem, Biogasbolaget

Förklaring till definition

Definition	Förklaring	Scope
<i>Vi är fossilbränslefria i egen verksamhet från år 2026*.</i> <i>Det innebär att inga fossila bränslen används i egna fastigheter, fordon eller maskiner. El och fjärrvärme som används och produceras är förnybar.</i>	• Inga fossila bränslen används i egna fastigheter, fordon och maskiner. Inga nya inköp görs av maskiner/drivmedel med fossila bränslen. • Jämtkraft fortsätter att producera och leverera förnybar el. • Jämtkraft producerar och levererar biobaserad fjärrvärme, inklusive returträ. Den fossila rest som finns kvar klimatkompenseras så snart som möjligt och senast från och med 1 januari 2030. <i>*Vissa avsteg finns i kommunkoncernens verksamheter där det i nuläget är brist på fossilbränslefria alternativ. Bland annat snöskotrar för elledningsnät, skidbackar och skidspår pga behovsbilden för dessa maskiner. Ambitionen är att dessa ställs om till fossilbränslefritt så snart det är möjligt.</i>	1–2
<i>Fordon och maskiner i upphandling och hyrtjänster inom transporter, energi, bygg och anläggning:</i> - <i>Är fossilbränslefria vid teckning av avtal fram till 2030* och fortsatt därefter.</i> - <i>Kravställs om möjligt med ökande andel emissionsfritt** och/eller biogas fram till 2030 och, i så hög omfattning som möjligt, från 2030.</i>	Alla upphandlingar och avtal inom transporter, energi samt bygg och anläggning som förnyas fram till 2030 ska krävställas med 100% förnybara drivmedel från avtalsstart. Drift med biogas och emissionsfritt prioriteras. Kraven på emissionsfritt eller biogas ska successivt höjas fram till 2030 där det är möjligt och ställas i så hög omfattning som möjligt från och med 2030. * Det finns utmaningar med vissa avtal utifrån begränsad omfattning och mindre leverantörer samt tredjepartstransporter. För dessa avtal gäller successiv utfasning av fossilt och 100% förnybart senast 2030. Avsteg från avtalsskrivningar med 100% förnybart ska rapporteras årligen. **Emissionsfritt innebär att ingen förbränning sker vid användning av fordonet eller maskinen. Det resulterar i noll direkta utsläpp till luft av växthusgaser eller andra ämnen. Elfordon och vätgasfordon betecknas som emissionsfria.	3
<i>Vi kartlägger och minskar våra utsläpp av växthusgaser från tjänsteresor, avfall och köldmedia.</i>	• Flygresor med fossila bränslen klimatreduceras/-kompenseras fram till 2030, alla tjänsteresor därefter.	3

Definition	Förklaring	Scope
	Tjänsteresor innefattar de resor i tjänsten som inte sker med fordon som organisationen själv äger eller kontrollerar (de ingår i fossilbränslefri verksamhet). Ex. flyg- och tågresor, taxi, hyrbil, privata bilar i tjänsten. • Växthusgasutsläpp från verksamhetsavfall och läckage av köldmedia (i ex. värmepumpar) kartläggs och minskas i så hög omfattning som möjligt.	
<i>Resterande mängd växthusgasutsläpp klimatkompenseras årligen från och med 1 januari 2030.</i>	Återstående utsläpp från ovan kategorier klimatkompenseras från och med redovisningsår 2030. Hur klimatkompensering kan genomföras behöver utredas mer men lokal kollagring bör prioriteras. Klimatkompensering gäller inte för kategorierna nedan (indirekta utsläpp från inköp av varor, tjänster och investeringar samt anställdas arbetspendling).	
<i>Vi kartlägger och minskar indirekta utsläpp från inköp av varor, inklusive kapitalvaror, och tjänster.</i> ○ (Kompletteras med gränsvärde för Bygg- och anläggning när Östersunds kommuns riktlinje för hållbart byggande är antagen.) ○ Vi förbättrar möjligheterna till delad användning, återanvändning och reparation. Cirkulära lösningar för materialflöden prioriteras och utvecklas.	Indirekta utsläpp från inköp av varor och tjänster härrör till växthusgasutsläpp som skett under hela livscykeln av en vara eller tjänst. Utsläppen sker vid framställning, produktion och transporter av varan eller tjänsten. Det kan exempelvis handla om: • Varor (kontorsmaterial, IT-utrustning, möbler, mat, kläder) • Konsulttjänster Kapitalvaror är långlivade tillgångar såsom bygg- och infrastrukturinvesteringar. Här ingår exempelvis byggmaterial, konstruktion och det som ingår i byggnaden.	3
<i>Vi stimulerar hållbart resande för anställdas arbetspendling</i>		3
<i>Vi utreder och inför modell för kompensation av kolförluster vid markexploatering, inklusive ekokompensation, fram till 2030.</i>		

Tabell 1. Koppling mellan klimatmål och GHG-protokollet.

Mål	GHG-protokollet		Absolut värde	Datakälla/förklaring
Östersunds kommunkoncern ska vara klimatneutral till år 2030	Bruttoväxthusgasutsläpp scope 1	Egen förbränning (ej biomassa)	100% fossilbränslefritt ■	Bränsleförbrukning i egna fastigheter
		Utsläpp från egen produktion	100% fossilbränslefritt ■	Utsläpp från produktion av varor eller energi. (ex. vatten/FV)
		Bruk av egenägda fordon	100% fossilbränslefritt ■	Drivmedelsförbrukning i egna fordon och maskiner
		Flyktiga utsläpp från köldmedia	* ■	Köldmedialäckage i värmepumpar etc.
	Bruttoväxthusgasutsläpp scope 2	Fjärrkyla	100% fossilbränslefritt ■	
		Fjärrvärmeförbrukning	100% fossilbränslefritt ■	Förbrukning i egna fastigheter
		Elförbrukning	100% fossilbränslefritt ■	Förbrukning i egen verksamhet
	Bruttoväxthusgasutsläpp scope 3 (uppströms)	1. Inköpta varor och tjänster	100% fossilbränslefritt i köpta transport- och maskintjänster *	Inkluderar alla varor och tjänster som upphandlas och används eller förbrukas under kort tid. Inklusive persontransporter som ingår i tjänst.
		2. Kapitalvaror	*	Fysiska tillgångar som har en lång livslängd. Exempelvis: - Fastigheter - Infrastruktur Ev. gränsvärden för bygg och anläggning framöver.
		3. Bränsle- och energirelaterade utsläpp (ej inkluderat i scope 1–2)	*	Livscykelutsläpp från använda drivmedel eller bränslen.
		4. Inköpta transporter och distribution uppströms	100% fossilbränslefritt där möjligheten finns att ställa krav.	Ex. transport av inköpta varor (livsmedel, byggmaterial, etc.)
		5. Avfall	* ■	Behandling av avfall som verksamheten genererar. - Verksamhetsavfall Avloppsslam
		6. Tjänsteresor	* ■	Tjänsteresor som inte ingår i bruk av egenägda fordon. Ex. flyg- och tågresor, taxi, hyrbil samt boende. Även privata bilar i tjänsten.
		7. Anställdas pendling	*	Anställdas resor till och från arbetet.
		8. Hyrda tillgångar	100% fossilbränslefritt	Hyrda lokaler, hyrmaskiner eller utrustning.

Mål	GHG-protokollet		Absolut värde	Datakälla/förklaring
	Bruttoväxthusgasutsläpp scope 3 (nedströms)	9. Inköpta transporter och distribution nedströms		Transporter och distribution av sålda produkter till kund. Utgående transport- och distributionstjänster som köps av det rapporterade företaget är uteslagna från kategori 9 och inkluderas i kategori 4 (Inköpta transporter och distribution uppströms).
		10. Bearbetning av sålda produkter		Förädling av såld produkt av tredje part. Kan exempelvis vara utsläpp från kunders industriella användning av fjärrvärme eller el/biogas i tillverkningsprocesser.
		11. Användning av sålda produkter		Utsläpp från användning av sålda produkter eller tjänster. Ex. biogödsel/biogas.
		12. Avfallshantering av sålda produkter		Gäller om koncernen säljer byggnader eller fysiska produkter.
		13. Uthyrda tillgångar		Utsläpp från när hyresgäst använder fastighet/lokal. Endast utsläpp som inte redan är inkluderat i scope 1–2.
		14. Franchise		Franchise = utsläpp från verksamheter som drivs av andra men under koncernens/organisationens varumärke eller koncept.
		15. Investeringar		Här ingår investerat kapital (kapitalplaceringar)

*Återstående utsläpp klimatkompenseras från år 2030.

*Ska kartläggas och minska i så hög omfattning som möjligt fram till 2030.